

– потенціал підприємства – здатність відновлювати витрачені матеріальні, фінансові, інформаційні та кадрові ресурси, оновлювати продукцію та послуги, розширювати набір правил соціальної поведінки, проходження яким допомагає організації домогтися своїх цілей;

– адаптація до змін – наявність здібностей в керівництва своєчасно виявляти і правильно тлумачити зміни, а також керувати адекватними діями.

– стандартизованість – випуск продукції та надання послуг, відповідають показникам вітчизняних і міжнародних стандартів.

Отже, парадигма управління корпоративною структурою має ґрунтуватися на реальних уявленнях про внутрішні резерви і потенціал, що достатнім для завоювання необхідного сегменту ринку, можливостях довготривалого його збереження та розширення.

Література

1. Брижак О.В. Корпорации: акторы и их интересы / О.В. Брижак // Философия хозяйства. – 2012. – № 4 (82). – С. 199–205.

2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) [уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. – К. : Ірпінь ; ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.

Софія НАЗАРЕНКО

слухач магістратури

Тернопільський національний економічний університет

СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ: МІЖНАРОДНИЙ АСПЕКТ

Фондовий ринок – явище об'єктивне, він виник у зв'язку з гострою потребою в додатковій формі мобілізації коштів для фінансового забезпечення розвитку економіки держави. Світовий досвід доводить, що причиною економічної, а нерідко й політичної кризи є слабозрозвинений фінансовий сектор країни. Натомість фондовий ринок спроможний надати фінансові послуги особливим категоріям (підприємствам, організаціям), за допомогою яких можна швидше адаптуватися до негативних змін в економічному та політичному середовищі.

Так, Діденко В. М. і Олійник В. В. у своїй праці розглядають сучасний стан та основні тенденції розвитку фондового ринку в Україні, проблеми функціонування сучасного фондового ринку в Україні, необхідність розвитку фондової біржі як невід'ємного елемента фінансового ринку [2].

Колач Г. М. розглядає суть категорії "глобалізація", методика дослідження процесів фінансової глобалізації, інтенсивний розвиток фінансової глобалізації із залученням національних економік до світового ринку капіталу, посилення їх взаємозалежності [3].

Свердан М. А. досліджує розвиток фондового ринку на всіх етапах його формування. Розглядаються як типи емітентів, так і види цінних паперів, що ними випускаються. Окреслена проблема налагодження функціонування депозитарної системи [6].

Савицька О. І., Фурсова А. А. досліджують проблеми фондового ринку України, а також можливі перспективи його розвитку. Велику увагу звернули напогіршення показників ліквідності, що пов'язано з внутрішніми ризиками та впливом ситуації на світовому фінансовому ринку у 2007-2008 рр. Окреслено основні напрямки розвитку ринку цінних паперів, оскільки вони є індикатором лібералізації економіки та успішного проведення ринкових реформ, надають економіці певної гнучкості й мобільності, забезпечуючи можливість швидкого переливу ресурсів із одних галузей в інші та здійснення структурної перебудови виробництва [4].

Основними завданнями дослідження є виділення загальних особливостей фондового ринку, розгляд невирішених проблем фондового ринку України, зокрема його

конкурентоспроможність, недосконалість законодавства, розвиток інфраструктури та окреслити перспективи розвитку вітчизняного фондового ринку.

Інфраструктура фондового ринку, незважаючи на складність та суперечливість перетворень, які активно проходять в Україні, має тенденцію до зростання та розвитку. Хоча останнім часом, у зв'язку з економічною кризою, спостерігається послаблення тенденції до зростання.

Фондовий ринок (ринок цінних паперів) – сукупність учасників фондового ринку та правовідносин між ними щодо розміщення, обігу та обліку цінних паперів і похідних (деривативів) [1].

Головною метою функціонування та розвитку фондового ринку в Україні повинно стати залучення інвестиційних ресурсів для спрямування їх на відновлення та забезпечення дальшого зростання виробництва.

Вітчизняний фондовий ринок вже пройшов кілька складних етапів свого розвитку і потребує розробки його більш ефективної моделі. Сьогодні фондовий ринок України перебуває в нестандартній ситуації і переживає своєрідну стадію "зламу", якою визначатиметься його майбутнє.

Стрибокподібний розвиток фондового ринку ускладнює його прогнозування, створює невпевненість в його стійкості та надійності, призводить до переливання капіталу в інші форми, навіть якщо вони є менш ефективними [6].

Проблемним залишається визначення як типів емітентів, так і видів цінних паперів, що ними випускаються.

Слід виділити наступні проблеми фондового ринку:

- недостатня конкурентоспроможність фондового ринку України;
- недосконалість податкового стимулювання розвитку ринку;
- нерозвинене корпоративне управління ринком;
- мала розбудова інфраструктури фондового ринку;
- недосконалість законодавства України [7].

Недосконалість конкурентоспроможності фондового ринку впливає із того, що недостатньо сприятливою є державна політика щодо оподаткування на фондовому ринку. Не завжди здійснюється оприлюднення вагомої інформації про ринок цінних паперів, домінуючими цінними паперами на ринку залишаються державні, що певною мірою перешкоджає випуску нових з боку підприємницьких структур.

Уваги заслуговує перетворення торговців цінними паперами у повнофункціональні, фінансово стійкі інститути, що надаватимуть широкий перелік фінансових послуг. На сьогодні такого на фінансовому ринку України не має, а це в свою чергу ускладнює ведення контролю за діяльністю ринку, його функціонуванням. Створення фінансово стійких інститутів, які б надавали широкий перелік фінансових послуг, є перевагою, оскільки вся система фондового ринку буде більш зрозумілою не тільки для учасників цього ринку, але й для інших суб'єктів. Це дозволить зробити діяльність ринку більш прозорою і відкритою.

Проблема податкового стимулювання розвитку фондового ринку потребує звільнення від обкладення податком на прибуток підприємств та податком на додану вартість некомерційних (неприбуткових) організацій фондового ринку; скасування плати (державного мита) за реєстрацію інформації про новий випуск цінних паперів в частині, що відповідає сумі раніше зареєстрованої емісії, та реєстрацію інформації про випуск цінних паперів, розміщення яких здійснюється на організаційно оформленому ринку. Також доцільно відмовитися від оподаткування курсових різниць, що виникають при перерахуванні у національну валюту інвестицій на фондовому ринку, які надходять в іноземній валюті. Дані інвестиції збільшують капітальне забезпечення ринку, а високе оподаткування курсових різниць сприяє зменшенню іноземних інвестицій.

Проблема корпоративного управління ринком полягає в недосконалій системі розкриття інформації про вартість цінних паперів та об'єкти інвестування через інструменти

фондового ринку. Учасники фондового ринку не завжди проінформовані про вартість цінних паперів, а якщо і є якась інформація, то вона може бути поверхневою.

Також мізерною є інформація про інвесторів, які купують великі і контрольні пакети акцій, у першу чергу, тих підприємств, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, монополістів, банків та страхових компаній. Фактично не відомо кому ми передаємо свої стратегічні об'єкти.

Мала розбудова інфраструктури фондового ринку потребує організації обміну інформацією між організаційно оформленими ринками, оскільки такої організації на даний час не має. Також виникає необхідність запровадження електронного документообігу при укладанні та виконанні угод з цінними паперами, прийняття єдиних стандартів та сертифікації систем електронного цифрового підпису та шифрування даних.

Слід зауважити, що перехід до електронного документообігу дасть повноцінний результат лише у разі підтримання цієї ініціативи іншими учасниками фондового ринку – депозитаріями, зберігачами, організаторами торгівлі, компаніями з управління активами [7].

Законодавство України про цінні папери має багато недоліків, воно не досконале і потребує реформування, виникає необхідність доведення його до світових (міжнародних) стандартів. Існує необхідність прийняття Законів України "Про інститути спільного інвестування (корпоративні та пайові інвестиційні фонди)", "Про цінні папери та фондовий ринок" (нова редакція), "Про недержавні пенсійні фонди", "Про електронний документообіг та електронний підпис".

На оновлення існуючого законодавства потрібно декілька років для того, щоб потім воно ефективно функціонувало.

В цілому можна відзначити, що зростання фондового ринку набуває якісно нової динаміки за умови тривалого періоду політичної та економічної стабільності, розвитку ринкової інфраструктури. Існує реальна можливість збалансованого росту обсягів ринкової торгівлі. Найважливішими умовами для цього є: політичні успіхи у проведенні ринкової реформи і зміцнення іміджу України, як держави для надійного вкладання іноземного капіталу; координація дій Мінфіну, НБУ, ФДМУ та інших державних органів в їх безпосередній діяльності на фондовому ринку; постійний моніторинг ринку і проведення на ньому маркетингових досліджень із залученням іноземних експертів; підвищення прозорості і здійснення державного контролю за діяльністю всіх учасників ринку з метою мінімізації шкоди від неминучих спекуляцій та ігрових стратегій операторів.

Література

1. Закон України —Про цінні папери та фондовий ринок. 23 лютого 2006 р. № 3480 - IV із змінами і допов. // Инвест – газета: Нормативна база. – 2009. - № 36. С. 4.
2. Діденко В. М., Олійник В. В. Тенденції, проблеми та перспективи діяльності фондового ринку в Україні/ В.М. Діденко, В.В. Олійник //Наук. вісник БДФА. Економічні науки: зб. наук. праць/Міністерство фінансів України, БДФА. – Чернівці: Технодрук, 2009. – Вип. 2. – С. 168 – 180.
3. Колач Г. М. Вплив фінансової глобалізації на фондовий ринок України/ Г.М. Колач // Фінанси України. – 2009. - № 1. – С. 115 – 121.
4. Савицька О. І., Фурсова А. А. Проблеми і перспективи розвитку фондового ринку України/ О. І. Савицька, А. А. Фурсова //Економіка і регіон. – 2009. - № 2. – С. 136 – 139.
5. Мозговий О.М., Бурмака М.О. Державне регулювання ринку цінних паперів в Україні/ О.М.Мозговий, М.О. Бурмака // Ринок цінних паперів України, №1 / 2008, С. 34 – 40.
6. Свердан М. А. Розвиток Фондового ринку України/ М. А. Свердан // Цінні папери України. – 2003. - № 13. – С. 52 – 55.
7. Румянцев С. Сучасні питання фондового ринку/ С. Румянцев //Цінні папери України. – 2009. - № 50. – С. 12 – 13.
8. www.ukrse.kiev.ua – Українська фондова біржа